

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Лук'яненко Д. Р.

Полтавський національний педагогічний університету імені В. Г. Короленка

Актуальність дослідження. Актуальність дослідження полягає у тому, що мотивація є одним із ключових факторів, які впливають на навчальні досягнення студентів. Хоча існує безліч досліджень, що вивчають мотивацію у студентів, досі не вивчено повністю вплив рівня навчальних досягнень на психологічні особливості мотиваційної сфери студентів. Оскільки мотиваційна сфера студентів є дуже важливою для їх успішного навчання та майбутньої кар'єри, це дослідження є важливим для розуміння та покращення психологічної підтримки студентів.

Мотиваційна сфера студентів є важливим показником навчальних досягнень. В останні роки зросло зацікавлення в дослідженнях з метою вивчення психологічних особливостей мотиваційної сфери студентів з різним рівнем навчальних досягнень. Оскільки знання про мотивацію може бути важливим для вчителів і батьків, ці дослідження можуть допомогти зрозуміти, як можна підтримувати мотивацію учнів на високому рівні.

Виклад основного матеріалу. В даний час мотивація як психічне явище трактується по-різному. У одному випадку - як сукупність чинників, що підтримують і направляють, тобто що визначають поведінку (Же. Годфруа, 1992), в іншому випадку - як сукупність мотивів (Д.Д. Платонов, 1986), в третьому - як спонука, що викликає активність організму і що визначає її спрямованість. Крім того, мотивація розглядається як процес психічної регуляції конкретної діяльності (М.Ш. Магомедємінов, 1998), як процес дії мотиву і як механізм, що визначає виникнення, напрям і способи здійснення конкретних форм діяльності (І.А. Джідар'ян, 1976), як сукупна система процесів, що відповідають за спонуку і діяльність (У.Д. Вілюнас, 1990) [1].

Останніми роками посилюється розуміння психологами і педагогами ролі позитивної мотивації до навчання, яка забезпечує успішне оволодіння знаннями й уміннями. При цьому виявлено, що висока позитивна мотивація може грати роль компенсуючого чинника у випадку недостатньо високих здібностей; проте у зворотному напрямі цей чинник не спрацьовує – ніякий високий рівень здібностей не може компенсувати відсутність учбового мотиву або низьку його вираженість, не може привести до значних успіхів у навчанні [2].

П. М. Якобсон запропонував для мотивів навчальної діяльності певну класифікацію.

Перший вид мотивів П. М. Якобсон називав «негативними». Під цими мотивами він розумів спонуки студента, викликані усвідомленням певних незручностей і неприємностей, які можуть виникнути в тому випадку, якщо студент не буде добросовісно навчатися: догани, погрози батьків і т. п.

Другий різновид мотивів учбової діяльності, за П. М. Якобсоном, теж пов'язаний із позанавчальною ситуацією, що має, проте, позитивний вплив на навчання. Дії з боку суспільства формують у студента почуття обов'язку, яке зобов'язує його здобути освіту і стати повноцінним громадянином, корисним для країни, для своєї сім'ї.

Третій вид мотивації, за П. М. Якобсоном, пов'язаний із самим процесом учбової діяльності. Спонукають вчитися потреба в знаннях, допитливість, прагнення пізнавати нове. Студент одержує задоволення від зростання своїх знань при засвоєнні нового матеріалу; мотивація навчання відображає стійкі пізнавальні інтереси [2].

Мотиваційна сфера включає у себе такі поняття, як цілі, потреби, інтереси та очікування. У студентів з різним рівнем навчальних досягнень можуть бути відмінності у цих елементах мотивації.

Одним із факторів, які впливають на мотиваційну сферу студентів, є їхнє ставлення до навчання. Студенти з високим рівнем навчальних досягнень можуть мати більш позитивне ставлення до навчання, що впливає на їхню мотивацію. Вони можуть відчувати більшу самодисципліну та бути більш наполегливими, коли стикаються з труднощами у навчанні.

Інший фактор, який впливає на мотивацію студентів, - це їхня самооцінка. Студенти з високим рівнем навчальних досягнень можуть мати більшу самооцінку, що впливає на їхню мотивацію. Вони можуть вірити в свої здібності та бути більш впевненими в своєму успіху.

Також важливим фактором в мотиваційній сфері студентів є їхня соціальна підтримка. Студенти з різним рівнем навчальних досягнень можуть мати різні рівні підтримки від своїх друзів, сім'ї та вчителів. Так, студенти з високим рівнем навчальних досягнень можуть мати більшу підтримку від своїх батьків та вчителів, що може впливати на їхню мотивацію.

З іншого боку, студенти з низьким рівнем навчальних досягнень можуть мати негативне ставлення до навчання та меншу самооцінку. Це може викликати негативні емоції, такі як страх перед провалом або байдужість до навчання. В такому випадку важливо розглянути можливі шляхи підвищення мотивації студентів з низьким рівнем навчальних досягнень, зокрема залучення їх до цікавих та змістовних діяльностей, підвищення їхньої самооцінки та забезпечення соціальної підтримки.

Висновок. Дослідження психологічних особливостей мотиваційної сфери студентів з різним рівнем навчальних досягнень є важливим кроком у зрозумінні факторів, що впливають на навчання та розвиток студентів. Ре-

зультати досліджень можуть бути корисними для вчителів, батьків та інших осіб, що працюють зі студентами, які мають різний рівень навчальних досягнень. Знання про психологічні особливості мотиваційної сфери може допомогти залучити студентів до навчання та підтримувати їхню мотивацію на протязі всього навчального процесу.

Для підвищення мотивації студентів з низьким рівнем навчальних досягнень можна використовувати різні підходи, такі як створення цікавих та змістовних завдань, забезпечення зрозумілого та доступного матеріалу, створення позитивної атмосфери в класі та підвищення самооцінки студентів.

Також важливим є забезпечення соціальної підтримки студентів, зокрема підтримки від вчителів, батьків та друзів. Для цього можна використовувати такі методи, як відкриті дискусії, групові проекти та інші форми роботи, що сприяють співпраці та взаємодії між студентами та вчителями.

У висновках можна зазначити, що психологічні особливості мотиваційної сфери студентів з різним рівнем навчальних досягнень є складним та багатогранним питанням. Дослідження цього питання може допомогти залучити студентів до навчання та підвищити їхній рівень навчальних досягнень. Для цього важливо враховувати особливості кожного студента та забезпечувати підтримку та позитивну атмосферу в класі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горобей А. О. Особливості мотивації, досягнення успіху студентів у навчанні. Київ, 2020. Режим доступу: <http://ir.library.nmu.com/handle/123456789/2743>
2. Подшивайлов Ф. М. Психологічні чинники розвитку мотиваційної сфери особистості майбутнього психолога : автореф. дис. ... канд. психол. наук: спец. 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. К., 2015. 20 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТОК МАГІСТРАТУРИ

Маданця К. Г.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
karina.madantsyan@gmail.com*

Актуальність дослідження. Одним із головних аспектів здорового психологічного розвитку жінки в сучасному світі, є розуміння важливості зберігати та розвивати своє психологічне благополуччя. Особливо це стосується жінок які перебувають у такому віковому періоді як ранній дорослий вік. Саме цей вік є основою для формування таких сфер життя як навчання в